

Вірус поза цензурою: як Росія перетворює ящур на транскордонну катастрофу

Іван Бойко

16:55, 17.04.26

  5 хв.

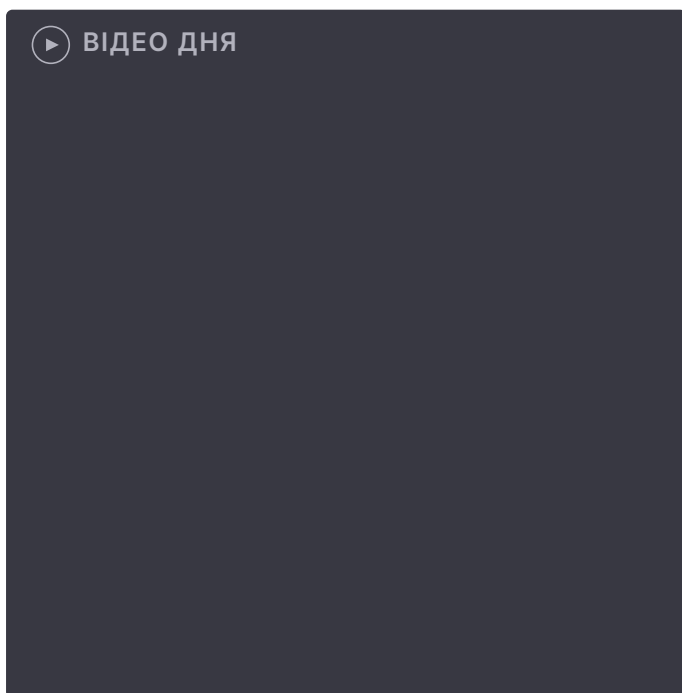

ілюстрація REUTERS

Сьогодні в мережі [з'явилася інформація](#) про спалах ящуру в Казахстані – і це відразу вивело регіональну ветеринарну проблему на рівень міждержавної кризи.

Те, що зараз відбувається навколо ящуру в Росії, Казахстані та частково в Китаї – це вже давно не просто епідемії. Це системний збій, у якому зійшлися страх втрати експортних доходів, управлінська бездарність і традиція приховувати проблему до останнього. Страх повідомити керівництву погану новину присутній не тільки у російських військових.

Казахстан реагує швидко і формально правильно: закриває кордони для тварин і сировини, обмежує імпорт, запускає масову вакцинацію. Експерти прямо [вказують](#) на джерело загрози – поширення інфекції з сусідніх країн, насамперед Росії. Але ключова проблема в тому, що сама Росія поводить так, ніби епідемії немає, хоча всі її дії свідчать про протилежне.

Масовий забій худоби, який уже охопив величезну територію – від Сибіру до Поволжя, – це типова реакція на ящур. Інакше такі заходи просто не мають сенсу. Але при цьому влада уникає самого слова "ящур". Причина гранично прагматична: офіційне визнання епідемії автоматично обрешить експорт. М'ясо, молочна продукція, корми – все опиниться під заборною. Ринки, насамперед китайський, закриються миттєво. Це мільярди втрат, а при зруйнованій економіці такі збитки можуть виявитися смертельними. Тому виникає парадокс: з хворобою борються як з ящуром, але публічно її не існує.

Ця подвійна реальність – головний фактор дестабілізації. Замість прозорого карантинного режиму запускається силова кампанія. У фермерів вилучають худобу, часто без пояснень, під різними

приводами – від "пастерельозу" до "сказу". Люди виходять на протести, перекривають дороги, погрожують крайніми заходами, аж до самоспалення – у відповідь отримують штрафи, затримання та тиск. У підсумку епідемія перетворюється не тільки на економічну, а й на соціальну проблему.

Окремий тривожний сигнал – версія про можливу помилку у вакцинації. В умовах централізованої системи достатньо одного збою – неправильного дозування, дефектної партії або методичної помилки, – щоб запустити ланцюгову реакцію. Масштаб поширення інфекції побічно вказує саме на системний збій, а не на локальні вогнища.

Але є й ще небезпечніший аспект, про який дедалі частіше говорять неофіційні джерела в [Telegram](#). У мережі вже з'являється безліч відео, на яких видно, що так звані скотомогильники в Росії не відповідають елементарним вимогам безпеки: туші тварин не спалюються належним чином, залишаються відкритими, їх розтягують дикі тварини та птахи. Це означає, що вірус отримує ідеальні умови для подальшого поширення – вже поза будь-яким контролем.

У такій ситуації йдеться не просто про внутрішню проблему однієї країни. За умови подібної недбалості ящур здатний розлетітися далеко за межі регіону з приголомшливою швидкістю – через міграцію тварин, птахів, транспортні ланцюжки та сірі поставки продукції. Будь-які кордони стають умовною річчю.

Китай у цій історії діє жорстко і без зайвих ілюзій: виявили новий штам – знищили поголів'я, локалізували осередок. Це болісно, але передбачувано і зрозуміло ринку. На відміну від російської моделі, де непрозорість сама стає фактором поширення ризику. Це може стати страшнішою проблемою, ніж COVID, як у даний момент, так і в перспективі. Оскільки знищення

поголів'я неминуче, продовольча криза та новий виток економічного хаосу чекають на регіони та цілі країни.

Казахстан, незважаючи на більш раціональні кроки, теж не уникнув проблем із прозорістю. Влада не розкриває, які саме вакцини та препарати застосовуються, наскільки вони ефективні. Це критичний момент: без відкритих даних неможливо оцінити, чи не повторюється той самий сценарій із технологічною помилкою, який уже міг стати тригером кризи в Росії.

Додаткову загрозу створюють природні фактори – зокрема, міграція сайгаків і птахів. Їхня мобільність робить будь-які адміністративні кордони умовними. Якщо вірус закріплюється у дикій фауні, ситуація виходить з-під контролю і перетворюється на затяжну регіональну проблему.

У підсумку ми бачимо класичну картину: спробу одночасно зберегти експорт, приховати масштаб проблеми та керувати наслідками жорсткими силовими методами. Але така модель не працює в біології. Віруси не реагують на цензуру та адміністративні заборони. І чим довше зберігається режим недовірливості, тим вищий ризик, що ветеринарна криза остаточно переросте в економічний та глобальний епідеміологічний фактор.

У цьому сенсі проблема виходить далеко за межі сільського господарства. Росія сьогодні стає джерелом ризику не тільки через свою агресивну війну та загрозу нових воєн, а й через системну недбалість у боротьбі з епідеміями. Це вже загроза, яка потенційно стосується не тільки сусідніх країн, а й глобальної біобезпеки.

Вас також можуть зацікавити новини:

- [Франція та Німеччина сперечаються про роль Європи в Ормузькій протоці, – Bloomberg](#)

- [Трамп готує сенсаційну угоду з Іраном: на кону мільярди доларів і ядерний статус, – Axios](#)
- [Єврокомісія відреагувала на погрози Росії на адресу країн Балтії та Фінляндії у зв'язку з атаками дронів](#)

ДОПОМОЖІТЬ ПРОЄКТУ

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

 [Читати УНІАН в Telegram](#) [Читати УНІАН в Viber](#)

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

[Війна в Україні](#) · [Наталія Мосейчук](#) + ·

[Чи можна відмовитися від проходження ВЛК](#)

[Новини України](#) · [Новини Харкова](#) · [Новини Львова](#) · [Новини Києва](#) ·

[Адвокат розкрила нюанси в законодавстві про бронювання](#) · [Новини Одеси](#) ·

[Експерт пояснила, як розподіляється спадщина в Україні](#) · [Новини Дніпра](#) ·

[Кому треба замінити закордонний паспорт](#)

[Новини економіки](#) · [Курс долара](#) · [Курс євро](#) · [Курс валют](#) · [Укрзалізниця](#) ·

[Біткоіни-курс](#) · [Тарифи на електроенергію](#) · [Надбавки до пенсії після 70 років](#) ·

[Тарифи на газ](#)

Е НАС

І
ІА падає:
нною

поблизу двох
чині, –

іва: яка містить

[Прогноз погоди](#) · [Синоптик](#) · [Погода на завтра](#) · [Погода Київ](#) · [Погода на тиждень](#) · [Магнітні бурі](#) · [Погода на місяць](#)

[Гороскоп](#) · [Гороскоп на сьогодні](#) · [Гороскоп на завтра](#) · [Гороскоп на тиждень](#)

[Лайфхаки](#) · [Які мають бути пропорції кави і води](#) · [Як смачно зварити сочевицю](#) · [Як почистити кондиціонер без майстра](#) · [Чи можна додавати мед у гарячий чай](#) · [Як відбілити білі шкарпетки](#) · [Які рослини посадити на могилі](#) · [Що робити, якщо вкусив кліщ](#) · [Що смажити першим - цибулю чи м'ясо](#) · [Як почистити пральну машину оцтом і содою](#) · [Чому не можна виливати олію в раковину](#)

[Яке сьогодні свято](#) · [Коли відзначати Радоницю та Червону гірку в Україні](#) · [Коли Вознесіння Господнє 2026](#) · [Велика субота перед Великоднем](#) · [Привітання з Великоднем для військових](#) · [Привітання з Великоднем 2026](#)

[Lite](#) · [Рецепт](#) · [Стосунки](#) · [Зірки](#) · [Холостяк 2025](#) · [Лайфхаки](#) · [Кіно](#) · [Мода](#) · [Астрологія](#) · [Магнітні бурі](#) · [Свята](#)

[Рецепти](#) · [Як зробити копчену скумбрію в пляшці](#) · [Найсмачніший кляр для риби без яєць](#) · [Дріжжове тісто на пиріжки](#) · [Зелений борщ з щавлем](#) · [Суп з сочевиці](#) · [Ніжна теляча печінка](#) · [Торт "Спартак"](#) · [Смачний шоколадний торт із кремом та горіхами](#)

[Сад-город](#) · [Які квіти не можна висаджувати в саду](#) · [Чому перець потрібно садити по два на лунку](#) · [Що садити поруч з кабачками](#) · [Фермер назвав найсолодший сорт буряка](#) · [Чим обробити цибулю від цибулевої мухи](#) · [5 основних правил обрізки дерев](#) · [Як висаджувати кріп, щоб виріс пишним](#) · [Як обробити полуницю навесні](#) · [Що можна садити поруч із квасолею](#) · [Що налити в нору крота](#) · [ТОП-10 найкращих декоративних рослин для саду](#) · [Коли садити картоплю у 2026 році](#) · [Що покласти в лунку при посадці помідорів](#) · [Чим удобрити моркву перед посадкою](#) · [Чим підгодувати малину навесні](#) · [Коли садити полуницю в Україні навесні](#) · [Як правильно вибирати насіння у магазині](#) · [Як прогнати кротів з городу та саду](#) · [Що посадити від кліщів](#) · [Чим обробити сад від моніліозу](#)

[Правила користування сайтом](#) · [Політика конфіденційності](#) · [Про нас](#) · [Редакційна політика](#)

[соцмережах](#)

дантів

их "сусідів" для
і посадити

я: Скорпіонам -
рішення

Реклама

тим, щоб
ПО, –

: як Росія
ордонну

ли, що
узьку протоку:

ували на
та Фінляндії

обговорення
узьку протоку, –

16:55 Підвищення прайс-кепів збільшить
ціну на електроенергію та призведе до
серйозних економічних наслідків, –

експерт

16:31 Трамп готує сенсаційну угоду з Іраном: на кону мільярди доларів та ядерний статус, - Axios

16:31 Україна втрачає валютні надходження через дію СВМ: експорт руди обвалився майже на 34%

16:28 Вийшов трейлер бойовика "Вуличний боєць" за культовою відеоі грою

16:18 Вчені виявили у глибині Тихого океану істоту, яку раніше ніхто не бачив

16:14 Євро встановив новий рекорд: офіційний курс валют на понеділок

16:13 Через 70 років вчені розгадали загадку вітаміну В1: це відкриття змінить виробництво ліків

16:12 ЄС запустив додаток для перевірки віку, але хакери "зламали" його за 2 хвилини

16:12 **УНІАН** Оренда житла знову дорожчає: де ціни зрівнялися зі столичними і скільки платять українці

16:07 Російського бійця UFC вигнали з літака у США: що сталося (відео)

16:01 РФ розпочне видобуток цінного металу з найбільшого родовища в окупованій Україні

15:59 Україна розраховує, що пілоти вже в цьому році почнуть тренування на Gripen, – Зеленський

15:59 Зарплати в Україні зросли до 96% за рік: які професії додали найбільше, - дослідження

15:46 Франція готує ракету під термоядерні заряди, що летітиме в саме серце РФ, -Defense Express

15:44 Експерти, які "списали" танки у сучасній війні, фатально помилилися, - The Telegraph

Реклама

15:40 В Ленінградській області РФ набиратимуть резервістів для захисту об'єктів від дронів

15:39 Туристи поїхали у сімейну відпустку до Бангкока: краще б вони не припускалися цих 5 помилок

15:38 Альтернатива російському Су-57: серійний винищувач KF-21 виконав свій перший політ

15:15 iPhone 18 Pro показали у всіх очікуваних кольорах, включаючи "темну вишню"

15:14 Ветеринар назвав 5 порід котів, яких він ніколи б не завів

15:05 **УНІАН** Вартість посівної зростає, і аграрії працювати в збиток не стануть, - експерт

14:55 Приватна ППО вперше збила реактивний "Шахед", - Федоров

14:49 Забудьте про 10 тисяч кроків: вчені знайшли спосіб знизити рівень цукру за 10 хвилин

14:47 Сибіга: Зеленський готовий до зустрічі з Путіним в Туреччині за участі Ердогана і Трампа

14:45 Стало відомо, хто з акторів зіграє у трилері "Тихе місце 3"

14:39 Справжній домашній скарб: які корисні властивості має розсіл з маринованих огірків

14:34 Агенція оборонних закупівель знову потрапила у скандал

14:30 Кліщі ненавидять запах цих 5 квітів: кровососи назавжди покинуть ваш сад

14:27 В Україну вперше за багато років прибув король Швеції (відео)

14:22 Хроніка ганьби: у ЗСУ навели повний список кораблів РФ, знищених за час війни

14:21 У кардіологів запитали, коли найчастіше стається інфаркт, всі вони відповіли однаково

14:18 На українців чекає небезпечне явище: синоптики розказали, кого торкнеться (карта)

14:17 В Аргентині винайшли "магнітний" цемент: матеріал обіцяє революцію в

будівництва

14:16 Франція та Німеччина сперечаються щодо ролі Європи в Ормузькій зоні, – Bloomberg

14:15 **УНІАН** В Україні зросли ціни на житло: скільки тепер коштують новобудови та "вторинка"

Реклама

14:10 Росіяни вже другу добу гасять пожежу в порту Туапсе після українських ударів, – Reuters

14:00 Вчені відродили вимерлу гігантську черепаху, яку зникла 180 років тому

14:00 Святкуємо не лише Великдень: календар вихідних та свят у квітні 2026 року

13:59 "Ощадбанк" подав новий позов проти Росії щодо вкрадених активів

13:54 Легенда йде на "пенсію": США зробили фінальний крок до списання штурмовиків А-10

13:52 Справу, де ймовірно фігурував хабар прокурору Гладію, зупинили та засекретили, – Сікалов

13:51 В Україні хочуть попрощатися зі старими "хрущовками": експерт вказав на ризики

13:37 Після поразки Орбана в Угорщині заговорили про перехід на євро: названо дату

13:37 Британія має намір долучитися до закупівлі зброї для України: The Times розкрив схему

13:35 Окупанти різко змінили плани на весняно-літнього наступу: Селєзньов розкрив причину

13:25 Відома українська акторка емоційно висловилася про роботу з Цимбалюком

13:25 У Німеччині виявили давньоримську водну "магістраль": для чого її використовували

13:15 Спатіфілум буде цвісти роками: садівники розповіли, як його виростити

13:01 Сотні тисяч барелів нафти: перший завантажений танкер вийшов з Ормузької протоки

12:55 У мережі показали, як виглядатиме новий смартфон Samsung із широким екраном

12:55 Розкрито секрети ідеальної відпустки з дітьми: куди поїхати та як уникнути стресу

12:54 Популярний іспанський аеропорт закриється на понад місяць: як це вплине на туристів

12:53 Чи допоможуть Росії додаткові стратегічні резерви на фронті: експерт Генштабу відповів

12:46 Вчені виявили, що темрява може рухатися швидше за світло

12:44 Рейтинг Путіна в Росії падає вже 6 тижнів поспіль

Реклама

12:30 Співачка Лана зізналася, скільки грошей їй потрібно для комфортного життя у Києві

12:29 **УНІАН** Ціни на квартири в Україні поповзли вгору: чого чекати від ринку житла до кінця весни

12:28 Експерт розповів про переваги електросамокатів для великих міст

12:26 У районі ЧАЕС помітили рідкісну рослину: за легендою, в ній ховалася нечиста сила (фото)

12:24 Синоптик розказав, чи буде тепло в Україні найближчими вихідними

12:22 У Харкові - влучання російських дронів у кількох районах, є постраждалі

12:12 Вода з лимоном: 3 корисні властивості для здоров'я

12:09 Сили оборони "рознесли" склад десантно-штурмових катерів окупантів у Криму

12:08 Чернігівська ТЕЦ призупинила роботу через масовану російську атаку

12:08 Армії РФ передали нову партію найпотужніших російських винищувачів покоління 4+ (фото)

12:06 У Європі "вмирає" виробництво авто: один із найбільших заводів зупиняє конвеєр

12:02 Базу російського "Рубікону" під Маріуполем уражено: військові розкрили деталі (відео)

12:00 На вихідних частину України накриє похолодання

11:59 На Одещині помітили ондатр під час шлюбного періоду: оприлюднено рідкісні кадри

11:55 AMD поверне у продаж найкращий процесор для платформи AM4: коли чекати

11:54 Війна в Ірані збагатила нафтових гігантів світу: Росія - серед лідерів, - Guardian

11:51 Росія побудувала три однакові таємні бази: їх призначення досі невідоме

11:50 Випробувані в Україні: дешеві перехоплювачі рятували війська США під час війни з Іраном, - TWZ

11:45 Том Круз повертається до третьої частини фільму "Топ Ган"

11:44 Світ втрачає дешеву нафту: ціни не повернуться до "нормального" рівня, - The Independent

11:31 Небо над Європою можуть "закрити": запасів авіапалива лишилось на лічені тижні, - ЗМІ

11:30 Чекаю весни, щоб зробити зелений борщ: який секретний інгредієнт додаю для аромату

11:24 Звіт Космічних сил США прогнозує майбутній конфлікт з Китаєм, - The Washington Times

11:16 В Україні обвалилися ціни на огірки: скільки коштує кілограм

11:15 Треба перетягнути один сірник, і рівняння стане правильним: головоломка для геніїв

11:06 КНДР виробляє свої балістичні ракети KN-23 за технологією 50-річної давності, - ВІ

11:04 "ПриватБанк" підняв ціни на валюту: курс долара і євро на п'ятницю

10:58 Міністр оборони Естонії: Не чекайте розпаду НАТО, ми довіряємо США

10:57 Один автомобіль став беззаперечним лідером ринку гібридів в Україні: названо модель

10:56 The Dog Stars: вийшов трейлер постапокаліптичного фільму Рідлі Скотта з Джейкобом Елорді

10:55 **УНІАН** Квадратні метри знову "золоті": житло в Україні дорожчає - і це не межа

10:52 Аліна Гросу народила первістка (фото)

10:51 Пенсії в Україні зросли, проте кожний четвертий пенсіонер досі отримує 3500 грн

10:46 Перші європейські авіакомпанії офіційно скасовують рейси через дефіцит пального

10:30 В Аргентині вівчар випадково

знайшов рештки гігантського динозавра

Реклама

10:30 Пенсіонерам старше 70 років підвищать пенсії: надбавка надійде в день народження

10:18 Гегсет процитував вигаданий біблійний уривок із фільму "Кримінальне читиво"

10:11 Чи можуть росіяни форсувати Дніпро через острови на Херсонщині: експерт оцінив шанси

10:10 Валюта різко дорожчає наприкінці тижня: курс долара і євро 17 квітня

10:10 Росія насичує окуповані території засобами ППО: експерт назвав мету

10:07 Чому не варто косити траву після дощу або поливу: перелічено 6 небажаних наслідків

10:01 Найближчі союзники Трампа в Європі вважають його "токсичним тягарем", – Politico

09:54 Україна піднялася в рейтингу УЄФА після перемоги "Шахтаря"

09:46 США знову закрили свої порти для російських суден

09:38 Росія масовано атакувала порт на Дунаї: що відомо

09:25 **оновлено** "Мумія Лі Кроніна", "Проста випадковість" і кінофестиваль Sunny Vupny: що подивитися цього тижня

09:21 **оновлено** Росіяни атакували Дніпро: пошкоджена міська інфраструктура, є поранені

09:17 "Біль і порожнеча": Орбан визнав поразку на виборах в Угорщині

09:03 Росія скористалася "великоднім перемир'ям": ISW про нову тактику атак на Україну

09:03 Які жінки подобаються чоловікам з

високим IQ: названо головні риси

08:58 Запорізька АЕС втратила зовнішнє електропостачання другий раз за тиждень

08:55 Урожай кабачків буде в 5 разів більшим: ось що потрібно посадити поруч із овочем

08:14 Розлючений Путін готовий напасти на Європу вже цієї весни, - оглядач WP

08:10 Вікна будуть блищати до осені: ось що потрібно додати у воду - і скло як нове

08:01 Вчені виявили під Тосканою величезні магматичні резервуари: чи становлять вони загрозу

Реклама

08:00 17 квітня в Києві стане на кілька градусів свіжіше

08:00 Від попелиць і духу не буде: найдешевший і найефективніший народний засіб проти шкідника

07:55 Україну підтримують: Свириденко розкрила деталі візиту в США

07:32 Китай планував постачати Ірану передові радари для війни зі США, - CBS News

07:30 Молодик 17 квітня: що принесе цей день кожному знаку Зодіаку - прогноз астролога

07:10 Гороскоп на 17 квітня: Близнюкам - почуття, Левам - дрібні помилки

07:10 6-бальна магнітна буря накриє Землю вже сьогодні: як захиститися (графік)

06:54 Під 1000-кілометровим гірським хребтом виявили резервуар води: він може бути найбільшим у світі

06:43 Трампу доведеться поступитися Ірану: Politico розкрито деталі

рану: Поліско розкрило деталі переговорів

06:30 Перед вихідними дощів в Україні побільшає, температура почне знижуватися

06:20 Гороскоп на 17 квітня за картами Таро: Водоліям - проявити ініціативність, Ракам - сумніви

06:00 17 квітня: Світла п'ятниця та Прощений день - у кого треба обов'язково просити пробачення

05:28 НАТО планує зупиняти танки РФ болотами і лісами: експерт розніс "геніальну" ідею

05:00 Сьогодні в Україні настає велике свято: кому 17 квітня слід подякувати

04:42 Дієтологи розповіли, які зміни відбудуться при щоденному вживанні кісткового бульйону

04:38 На Марсі виявили породи віком 3 млрд років, які містять щось, чого раніше ще ніхто не бачив

04:35 Який відновлений iPhone купити у 2026 році: експерти назвали 5 найкращих моделей

03:38 Кардіолог назвав популярний перекус, який він ніколи не їсть, щоб не нашкодити серцю

03:22 У жахливій ДТП загинув колишній воротар "Арсеналу" та "Ювентусу"

03:10 Українська армія трансформується на полі бою: ставка на технології та ініціативу, – АР

Реклама

02:45 Ці 4 налаштування камери Samsung потрібно змінити прямо зараз для ідеальних фото

02:37 Маждяр звинуватив Орбана у переправленні мігрантів до Словаччини

заради перемоги Фіцо

02:24 США відкладуть поставки зброї до низки країн Європи, - Reuters

01:56 Росія перейде в глуху оборону на певних ділянках фронту: прогноз генерала у відставці

01:44 Більшість розумних людей мають одну спільну проблему, - психологи

01:41 Boeing перетворив транспортний вертоліт CH-47 Chinook на платформу для дронів

01:11 Визначилися усі півфіналісти Ліги Європи та Ліги конференцій: з ким зіграє "Шахтар"

00:59 На популярних курортах грабують туристів: подробиці нової схеми

00:43 МіГ-25 ледь не збив сам себе під час атаки на американський SR-71: що розповів пілот

00:34 На світ чекає скажений дефіцит ракет до Patriot: експерт назвав пріоритетну задачу України